

Kárpáti Péter

ÉN, A FÉREG

Kafka-kabaré

Franz Kafka *Az átváltozás* című elbeszélése nyomán

GREGOR

APA

ANYA

GRETE

CÉGVEZETŐ

ORVOS (KALAUZ)

INGRID

ROLAND

NÉZŐ

KALAUZ *(a nézőtéren, megy a sorok közt)* Új felszállók? Új felszállók? Bocsánat, új felszállók, nincs új felszálló?

GREGOR *(nézők közt)* Legyen szíves!

KALAUZ Új felszálló?

GREGOR Csak kérdezni szeretnék valamit.

KALAUZ Igen?

GREGOR Hol vagyunk?

KALAUZ Stromovkát elhagytuk, következik Bruska.

GREGOR Bruska?

KALAUZ Mondom, hogy Bruska.

GREGOR És mért nem látok semmit?

KALAUZ Mert aludt.

GREGOR Én alszom? Hé, várjon!

KALAUZ *(megy tovább)* Új felszállók?

GREGOR Mikor aludtam el?

NÉZŐ Az alagút előtt.

GREGOR Bent vagyunk az alagútban?

NÉZŐ Bent vagyunk az alagútban.

GREGOR Horkoltam?

NÉZŐ Motyogott, meg kapálódzott a kis lábacskaival.

GREGOR De mért állunk?

NÉZŐ Karambol.

GREGOR Miféle karambol?

NÉZŐ Egy vakond belénk rohant.

GREGOR Vakond belénk rohant?

NÉZŐ Belénk rohant.

GREGOR Belénk?

NÉZŐ A mozdonyba.

GREGOR Hű, apám! Még jó, hogy megúsztuk! És mennyit fogunk késni?

NÉZŐ Hát el fogunk biztosan.

GREGOR El?

NÉZŐ Igen valószínű.

GREGOR *(a többi nézőnek)* Akkor mit tollászkodnak ilyen léleknyugalommal? - Hé!

Maga mit vigyorog? Maga is el fog késni!

ROLAND Én nem fogok.

GREGOR Nem?

ROLAND Nem ám!

GREGOR Miért nem?

ROLAND Nekem csak egy kis kaland, egy élmény, egy izgalmas fordulat...

GREGOR Jó kis kaland, mondhatom! Ötre mentem ki a pályaudvarra! Négykor keltem!

Négy-tizenöt-re raktam össze a posztómintákat, négy-húszkor zuhanyoztam!

NÉZŐ Miféle posztómintákat?

GREGOR Hát a szövetkollekción.

ROLAND Sípól a mozdony!

GREGOR Nem vagyok süket! Megfulladunk!

Sípolás, zakatolás, minden beborít a füst – túlkiabálják:

NÉZŐ Maga ügynök?

GREGOR Istenem, mikor hagyják abba? Micsoda foglalkozást választottam! Bent, a cégnél mindenki azt hiszi, az utazó veszett sokat keres, közben éli világát...

ROLAND És nem?

GREGOR Korai kelés! A tömeg! A vonatcsatlakozások! Sok idegen pofa. A magáé is.

Meg maga! Meg maga! Meg maga... maga... maga... maga... maga... maga... maga...

Az örökösen változó emberi kapcsolatok, ma itt, holnap ott, például magát se látom többet!

ROLAND Most se lát.

GREGOR Hogyhogy?

ANYA (*kintről*) Gregor! Tükörtojást?

GREGOR Khh...

ANYA Tessék?

GREGOR Rrrrr...

ANYA Rántottát?

GREGOR Nem kérek.

ANYA Tessék? Csinálhatok ham and eggset is, csak nincsen sonka. Uramisten! Most honnan vegyek sonkát!

GREGOR Ssssss...

ANYA Tessék? Te... Gregor... te nem akartál elutazni?

GREGOR Stromovkát elhagytuk, következik Bruska.

ANYA Háromnegyed hét.

GREGOR Te jó ég!

ANYA Micsoda? Beszélj értelmesen!

GREGOR Háromnegyed... hááá... háromnegyed...

ANYA Mit nyüszögsz?

GREGOR Anya, elkéstem! Lekéstem a vonatot! Nem szólt az ébresztő?

ANYA Kelj már föl, az isten szerelmére!

GREGOR Igen, anya, köszönöm, már kelek, már kelek.

De nem kel föl. Ott nyöszörög, vakarózik a nézők közt.

ANYA Akkor? Rántottát?

GRETE (*kintről*) Gregor, te mész a fürdőszobába?

GREGOR Fűrrrdóóószo...

GRETE De most menj, mert sietek! Mosakodni mész vagy pisilni? Vagy bemegyek előbb, jó?

APA (*kintről*) Gregor! Gregor! Csak semmi fölösleges időtöltés az ágyban!

GREGOR Igen, apa, már tornázom! Egy – két – há! (*ugyanúgy ülve*)

APA Mi van a hangoddal, megfáztál?

GRETE Bejöhetek?

APA Kijönnél, ha hozzád beszélek?

GREGOR Megfáztam!

APA Tessék?

GRETE Gregor, nyisd ki, kérlek! Nyisd már ki!

GREGOR Nyitmmm.

Csöngetnek.

ANYA Csöngettek?

APA Csöngettek.

GRETE Ilyenkor?

APA Süket vagy, bogaram?

ANYA Menj már, Grete!

GRETE Bugyiba?!

ANYA Menjek én, én menjek?

GRETE Menjen Gregor!

APA Majd megyek én, természetesen. Ki a fene...

ANYA Gregor! Kész a rántottád, kihűl!

GRETE Gregor! Ki hagyta úgy a kupakot?!

APA Grete!

GRETE Egyszer nem bírja visszacsavarni!!!

Hirtelen csönd lesz kint.

ANYA (*halkan*) Gregor, fölkelteél, kicsikém?

APA Gregor, itt a cégvezető úr.

CÉGVEZETŐ Jóreggelt Samsa úr!

Gregor felugrik a nézőtéren. Aztán visszaül.

APA Gregor, hallod?! Köszönt a cégvezető úr!

CÉGVEZETŐ Jóreggelt Samsa úr!

GREGOR Jórrrrreglt.

CÉGVEZETŐ Bocsánat, benyithatok?

ANYA Be van zárva.

CÉGVEZETŐ Engedjék ki. Hol a kulcs?

ANYA Belülről van...

CÉGVEZETŐ Bezárkózik maguk elől?

APA Előlem.

ANYA Minden elől.

CÉGVEZETŐ Mitől fél?

GRETE Csak így tud elaludni.

CÉGVEZETŐ Hehe! Azt hiszi, hogy maguk besettenkednek, és...

ANYA Nem ilyen konkrét izé.

CÉGVEZETŐ Akkor milyen?

ANYA Kafkai.

CÉGVEZETŐ Ja!

APA Gregor! A cégvezető úr érdeklődik, miért nem utaztál el a hajnali vonattal! *(üti az ajtót)* Kinyitnád végre? Személyesen akar beszélni veled!

GRETE Nyisd már ki!

APA Nyisd ki, légy szíves. Majd szíveskedik eltekinteni a szobádban lévő rendetlenségtől.

ANYA Fiam, jól vagy?

GRETE Greg, mi bajod?

ANYA Nem jól van, higgye el, cégvezető úr. Különben hogy késne le Gregor egy vonatot!

APA Gregor!

ANYA A rántottát se kérte. *(beüvölt)* Kéred, bogaram?!

APA Gregor!!

ANYA Másra se gondol, mint az üzletre! Szinte már bosszant – nem bosszant –, soha-soha el nem megy szórakozni!

GRETE Minden este ott ül az asztalnál...

ANYA Ott! Ott ül...

GRETE A menetrendet tanulmányozza.

CÉGVEZETŐ Remélem, nincsen komoly baja.

ANYA Uramisten! *(bekiabál)* Nincsen komoly bajod? Fel tudsz kelni?

GREGOR Már kkkkkk...

ANYA Uramisten, hívjunk egy lakatost?

GRETE Ne törjük be?

GREGOR Nyitmmm...

APA Tessék?

GREGOR Márrnyitmmm!

APA Bemehet végre a cégvezető úr?

GREGOR Nem.

APA Tessék?

GREGOR NEEEEEM!!!

CÉGVEZETŐ Nem?

APA Nem?

Grete felsír.

ANYA Grete...

GRETE Nem sírok! Nem sírok!

CÉGVEZETŐ Egyébiránt nekünk, üzletembereknek – tetszik, nem tetszik – túl kell tenni magunkat az ilyen könnyű kis rosszulléteken.

GRETE Anyu!

APA Anyu!

Anyu visít.

CÉGVEZETŐ Nyugalom, majd én... *(kopog)* Samsa úr! *(kopog)* Samsa! Mondja, mi történt?

Csend.

Meg vagyok lepve. Utoljára kértem...

Csend.

Én magát egy korrekt embernek ismertem. De most mintha különös szeszélyekkel akarna kérkedni. Elmegy a kedvem, hogy a cégnél kiálljak magáért. Az volt a szándékom, hogy négyszemközt mondom el magának...

APA Mit akart elmondani?

Anya jajgat.

APA (*túlívölti*) Baj van a fiammal?

CÉGVEZETŐ A teljesítményével.

ANYA Mi van a teljesítményével?

ANYA Rosszul teljesít?

GRETE Rosszul teljesít?

CÉGVEZETŐ Hogy is mondjam.

APA Veszélyben az állása?

GRETE Veszélyben az állása?

ANYA Veszélyben a...?

APA Anyu, ne szólj bele!

GREGOR Cégvezető úr! Azonnal nyitom!

CÉGVEZETŐ Mi a manó?

GREGOR Valami könnyű rosszullet! Szédüléske! Most még ágyban vagyok, de már egészen friss vagyok! Éppen szállok ki az ágyból! (*de nem jön ki a nézők közül*)

CÉGVEZETŐ Értettek egy szót is?

GREGOR Még nem megy úgy, ahogy szeretném! De már jól vagyok! Milyen váratlanul éri az embert!

ANYA Grete! Grete! Azonnal szaladj el orvosért!

GRETE Milyen orvosért?

ANYA Nem hallod, hogy beszél Gregor?

CÉGVEZETŐ Állathang volt.

ANYA Hermann! Törd be az ajtót!

GRETE Menjek el?

APA Menj már!

Grete elrohan.

CÉGVEZETŐ Brekegés vagy olyan rekedten hörgő ciripelés...

ANYA Maga is, tessék szíves lenni! Aztán majd vissza tetszik szíveskedni...

CÉGVEZETŐ Ajtót kaparásza...

ANYA Nyisd már!

APA Gyerünk, fiam! Csak neki annak a zárnak!

Anya beles a kulcslyukon, felsikolt.

APA Toljad!

CÉGVEZETŐ Nyissa!

ANYA Húzzad!

APA Toljad!

CÉGVEZETŐ Nyissa ki! Nyissa ki!

ANYA Zárd be!

Kinyílik az ajtó, bezuhannak.

GREGOR *(a nézők közül)* Anya, megütötted magad? Isten hozta, cégvezető úr! Apa, mi baj van, haragszol?

Cégvezető, anya, apa - rábámulnak a közönségre, iszonyattal.

ANYA Segítség, az isten szerelmére.

APA Kapaszkodj belém.

ANYA Sssss... *(rángatózik a földön, dobálja magát)*

CÉGVEZETŐ *(közönségnek)* Fúj, takarodj, fúj, fúj!

GREGOR Igenis! Azonnal felöltözöm, most még vígan elérem a nyolcas vonatot!

Láthatja, cégvezető úr, én szívesen dolgozom! Fárasztó az utazás, de utazás nélkül már nem tudnék élni!

CÉGVEZETŐ Ssssz! Ssssz! Mit keres itt ez a féreg?

APA Ez a helyes kifejezés!

ANYA Hermann! Hermann!

GREGOR Cégvezető úr, kutyaszorítóba kerültem, de ki fogom vágni magam!

CÉGVEZETŐ Nemmészmár! Nemmészinnen?! (*kiszalad*)

GREGOR Tudom én, hogy nem szeretik az utazót! Bent azt hiszik, hogy az utazó
veszettül sokat keres, és közben éli világát! Apám, ne hagyj, hogy elmenjen!

Cégvezető úr, jöjjön vissza, igyunk egy kávé! Apa!

Apa kiviszi az anyát, becsapja az ajtót.

*Valaki résnyire nyitja. Kéz nyúl be, kiveszi a kulcsot a zárból, óvatosan visszacsukja az
ajtót, és kívülről bezárja.*

Újra zörög a kulcs, nyílik az ajtó, benyúl egy kéz, és lekapcsolja a villanyt.

Vaksötét.

2.

GRETE Apu! Anyu!

ANYA Ne ordíts. Megőrjítesz.

Apa, Anya ülnek a reggelinél. Grete érkezik az Orvossal.

ORVOS Jónapot kívánok.

ANYA Kér pirítóst? Grete, ültess le a barátodat.

GRETE Nem a barátom.

ANYA Nem?

GRETE Gregorhoz jött.

APA (*lecsapja a villát*) Elég legyen! Végre sikerült elfelejteni. Ne halljam ezt a nevet!

GRETE Mit?

ANYA A Gregort, kicsikém.

Apa lecsapja a villát.

ORVOS Menjek el?

GRETE Menjjen el?

ANYA Ki ez az ember, édesem?

GRETE Az orvos.

ANYA Mért nem ezzel kezdted! Örvendek. Foglaljon helyet.

ORVOS Köszönöm. Hol a beteg?

GRETE Anyu, hol van Gregor?

Apa lecsapja a villát.

Anyu int a szoba felé.

GRETE Bent van? Még nem kelt föl?

Anyu pisszeg, mutogat, bólogat-bólogat, koppan a homloka az asztalon. Úgy marad.

Csönd.

ORVOS Khh... odaég a piritós...

GRETE Anya, nem vagy jól? Mi van Gregorral?

Apa odacsapja a villát.

GRETE Jöjjön, menjünk be hozzá. Hol az ajtó? Hogy kerül ide ez a szekrény? Jöjjön, toljuk el...

ORVOS A piritós...

GRETE Jöjjön már! Segítsen! Maga az orvos, vagy nem?

Eltolják a szekrényt az ajtó elől.

GRETE Nem nyílik... *(rázza a kilincset)*

ANYA Várjatok, hova rohantok... *(kinyitja kulccsal)* Te nem mehetsz be, Grete.

GRETE Miért?

APA Mert nem! *(belöki az Orvost)*

ORVOS És a kisasszony?

Rácsapják az ajtót, kulcsra zárják.

ANYA Na, hálaisten!

Az ajtó elé tolják a szekrényt.

GRETE Mit csináltok, mi van, megörültetek? Mi van Gregorral?!

ANYA Ülj az asztalhoz.

GRETE Mi van?

APA Majd én mondom...

ANYA Grete, tedd le a kést.

APA Ülj le.

ANYA Ne egyél közben.

APA Te is ülj le, anya.

ANYA *(Gretére mutat)* Mért néz így rám? Énrám haragszik! *(csapkod)* Énrám! Én vagyok a bűnös!

APA Az isten verje meg!

ANYA Ne izgasd föl magad!

GRETE Mondjátok már, mi van!

ANYA Hermann!

GRETE Apu!!!

Apa elfordul, rázkódik a válla. Férfiasan elfojtott sepegés. Két oldalról átkarolják a nők.

Bent a szobában:

ORVOS Jónapot kívánok. Van itt valaki? *(kiabál)* Nincs senki?

Valami rezzen az ajtó mögött.

ORVOS Szóval senki.

Benéz az ágy alá.

Benéz a szekrénybe, a résekbe.

Ki akar menni – be van zárva.

ORVOS Kérem szépen... *(kopog)*

Kint fojtott veszekedés.

ORVOS Kérem szépen, tisztelettel!

Belérug az ajtóba.

Kint valaki felsír.

Az Orvos leül az ágyra, pucolja a szemüvegét.

Kint nyöszörgés, gyors léptek, ajtócsapódás, valaki fölnevet, valaki dúdol, valaki üti a falat.

Hirtelen néma csönd.

És a csöndben hallhatóvá válik a nézők lélegzése, köhögése, mocorgása.

Az Orvos fölteszi a szemüvegét, és a nézőkre bámul.

ORVOS Á, itt vagy, jómadár...

Odamegy, közelről, elmélyülten vizsgálja a nézőket, megfogja, belenéz, kopogtatja, szagolgatja. Lehajol, számolja a lábakat. A nézők kuncognak.

ORVOS Mit kaffogsz, vén ganajtúró? ... Ne kaffogj, mert szétnyomlak.

GREGOR Nagyon kérem, ne fenyegetsen. Amúgy is rossz idegállapotban vagyok.

Megkérhetném valamire?

ORVOS *(kigombolja egyik nézőn a ruhát, benéz, tapogatja)* Mi a manó...

GREGOR Behívná a szüleimet? Sürgősen beszélnem kell velük.

Orvos az ajtóhoz megy, kopog.

ORVOS Samsa úr! Samsané asszony!

Kinyitják.

ORVOS Ez nagyon bűdös, mindjárt elhányom magam, hol a fürdőszoba?

ANYA Arra tessék.

Az Orvos kimegy. Anya bejön.

APA Ne kínozd magad. *(kirángatja Anyát, az ajtót becsapja)*

Grete bekukucskál, ijedten nézeget körbe-körbe, hirtelen meglátja a közönséget, rájuk mered, a szája elé kapja a kezét, összegörnyed, levegőért kapkod, velőtrázóan sikít.

Valaki kirántja Gretét, becsapja az ajtót.

Újra kinyitja egy pillanatra, és leoltja a villanyt.

Kint, a konyhában. Ülnek az asztalnál:

Apa, Anya, Grete és az Orvos.

ORVOS Mindenekelőtt szeretném kifejezni nagyrabecsülésemet.

APA Miért?

ANYA Miért?

GRETE Hogyhogy?

ORVOS Ez igen szép példány.

ANYA Mi?

GRETE Hogyhogy szép?

ORVOS Káprázatos.

APA Gúnyolódni tetszik?

ORVOS Elnézést, azt hittem, maguk is állatbarátok.

A nők felzokognak.

APA Térjünk a tárgyra.

ORVOS Miszerint?

APA Hogy mik az esélyek, úgy értem, a javulásra. Mondjon el mindent őszintén.

ORVOS De kérem, az állatnak semmi baja. Makkegészséges, jól táplált.

ANYA Doktor úr, ön a fiamról beszél!

ORVOS Mondom, hogy gratulálok tiszta szívémből.

APA Takarodjon!

GRETE Apu!

ANYA Köszönjük a vizitet. Mivel tartozunk?

ORVOS Alászolgája! *(megy)*

APA Várjon! Üljön vissza!

ANYA Tessék visszaülni, kérem!

GRETE Üljön le!

ANYA Kérj bocsánatot!

ORVOS *(leül)* Bocsánat.

ANYA Nem maga!

ORVOS Ja, bocsánat.

APA Bocsánat!

ANYA Nyugodjunk meg, édeseim. A doktor úr csak segíteni akar...

APA Térjünk a tárgyra. Szóval? Milyen állat a fiam?

GRETE Apu!

ANYA Hermann! Hogy kérdezhetsz ilyet?

ORVOS Pincebogár.

A nők felsikoltanak.

ORVOS De ne aggódjon, asszonyom, igazából nem bogár.

ANYA Nem, ugye nem?!

ORVOS Nem, hanem rák.

ANYA Egy rák?!

ORVOS Szárazföldi rák.

ANYA Rosszindulatú!?

ORVOS Egyáltalán nem, sőt igen hasznos.

APA Várjunk csak, mi a haszna?

ORVOS Nem kell többet szemetelni. Minden korhadékot, bomló szerves anyagot feldarabol és elfogyaszt. Rohadt zöldségeket, szottyadt gyümölcsöt, bűdös húst, mindent, ami szaglik, szóval áldás egy háztartásban -

APA Hát ez nagyszerű.

ORVOS Takarítani se kell.

GRETE Hogyhogy?

ANYA Miért nem kell?

ORVOS Koprofágia...

ANYA Az mi?

ORVOS Saját pelletünknek elfogyasztása.

ANYA Pellet? Mi az a pellet?

GRETE Nem tudod?

ANYA Nem.

GRETE Megeszi az ürülékét?

ORVOS Igen, kérem szépen.

ANYA És abban mi a jó?

ORVOS Gazdagítja a bélflórát, és rendkívül értékes tápanyagokat lehet visszanyerni...

APA Itt nem lesz szarevés.

ORVOS De kérem, az összes ászkarák fogyasztja. Nincs ebbe semmi bizarr. A disznók is fogyasztják, az elefántok meg a nyulak is fogyasztják, illetve gorillák, néha a kutyák is, unalmukban -

APA De a *Samsák* nem esznek szart.

ORVOS Mondom, hogy egészséges...

APA Eddig se ettek, eztán se fognak.

ANYA Hermann, várj csak, nem emlékszel, amikor egyszer éjjel kimászott a rácsos ágyból, és ledörzsölte magáról a kis pelenkáját, és...

APA Az Grete volt.

ANYA Nem. Gregor volt.

GRETE Igen, Gregor volt.

ANYA Istenem, lehet, hogy akkor történt, hogy akkor fertőzte meg magát?

APA Úgy van! Szarrágó volt világ életében! Addig rágta, rágta, amíg...

ANYA Ne a múlton rágódjunk.

APA *Múlt*on. Haha!

ANYA Hanem hogy hogyan tovább, doktor úr? Hogyan ápoljuk, hogyan gondozzuk?

ORVOS Permetezzék.

ANYA Mivel?

ORVOS Vízzel. Legyen mindig nyirkos a szoba.

GRETE És szellőztetni vagy levinni a kertbe?

APA Te fogod sétáltatni.

ORVOS Nem kell sétáltatni. Szereti a sötét, nyirkos, árnyékos bűvőhelyeket. Nappal elbújnak, éjjel aktívak.

ANYA Mit jelent, hogy aktívak?

ORVOS Semmi különöset. Mászkál a falakon meg a plafonon. Nyalja a padlót, a bútorokat, dörzsölgeti a lábacskaít, kaffog...

ANYA És milyen gyógyszert adjunk neki?

ORVOS Hogyhogy milyen gyógyszert?

ANYA Mitől fog ez elmúlni?

GRETE Hogy szokott lenni? Hány napig tart?

ANYA Milyen diétát?

ORVOS Milyen diétát?

GRETE Hogy mondjuk, aki féreggé változott, az ne egyen tojást vagy tejcukrot?

ORVOS Nem, nem, semmi faxni. Mondom, hogy teljesen igénytelen. Ha van elég nyirkosság meg sötét meg búvóhely meg rohadó zöldség, penészes húsleves, akkor sok örömük lesz benne.

ANYA Igazán?

GRETE Hallod, apu?

ORVOS Csak egy dologra kell vigyázni.

GRETE Mire?

ANYA Uramisten!

GRETE Mire vigyázzunk?

ORVOS Egy ellensége van...

APA Egy?

ORVOS Egyetlenegy.

ANYA Uramisten.

GRETE És ki az?

APA Ki az ellensége?

ORVOS Nos... kérem... a buzogányfejű féreg.

Sikolyok. Anya elterül a földön, Grete a haját tépi, az Apa a falhoz vágja az asztalt.

APA Köszönjük a vizitet. Grete, kísérd ki a doktor urat.

ANYA A pirítós. Csináltam magának pirítóst.

ORVOS Köszönöm szépen.

ANYA Csak odaégett.

ORVOS Ez egy ilyen nap.

ANYA És mikor jön?

ORVOS Mikor jöjtek?

APA Várjon! Honnan tud maga mindent... ezekről a csúszómászókról?

ORVOS Honnan? Hát ez a szakmám.

APA Nem orvos?

ORVOS De igen, állatorvos vagyok.

ANYA Grete! Te állatorvost hívtál Gregorhoz?

GRETE Azt mondtátok, nem?

ANYA Ki?

APA Én mondtam?

ANYA Mikor?

GRETE Hagyjatok békén! (*kirohan a lakásból*) Mért, mit kellett volna? Pszichológust?

ORVOS Kisasszony, én tudok egy remek állatpszichológust... (*ki, Grete után*)

ANYA Grete! Hova rohansz?

APA Csukd be magad után!

GRETE Csukom! (*nem csukja*)

APA Elmegyek, Marianne.

ANYA Te is elmész?

APA Kezembe veszem ezt az ügyet.

ANYA Mi a terved, Hermann?

APA (*megöleli*) Meglátod, minden szép lesz, jó lesz. Minden szép lesz, jó lesz, mint régen! Nyugodj meg, vén kecske! (*elmegy*) És csukd be utánam!

ANYA Csukom! Csukom! (*nem csukja*)

3.

ANYA Gregor, bejöhetek, fiam? Mit csinálsz, nem zavarok?

(nyikorog az ajtó, bejön, felgyújtja a villanyt)

Most ment el az orvos. Nagyon szépen beszélt rólad.

(szélesen elmosolyodik, előre merészkedik a közönséghez)

Azt mondta, örül, hogy megismert. Azt mondta, pár nap, és elmúlik. Csak sok vizet kell innod és zuhanyoznod. *(lespricceli a közönséget)*

Megsimogathatlak?

(megérint egy nézőt, öklendezik, közben mosolyog) De aranyos vagy. És hogy sokat kell mozognod. Hogy sétálj a falakon meg a plafonon, csak le ne ess, angyalom.

Te, Gregor, te érted, amit beszélek? Hányat mutatok? *(mutatja négy ujját)*

GREGOR Apa hova ment?

ANYA Hányat? Egy, kettő, három?

GREGOR Grete is elment?

ANYA Nem érted...

GREGOR Négyet mutattál.

ANYA *(szomorúan)* Négyet mutattam. *(tagoltan, hangosan)* Ez meg a szek-rény!
(kinyitja) Megismered a régi szekrénykédet? Szagold meg. *(ruhákat visz a nézőkhöz)*

A blézered. A kis mellény. Nagy mellény. Vasalatlan kigatyák. Nadrág, a sűrű csíkos. A medvepántos. Alfred bácsi nyakkendői. *(sírógörcs, közben mosolyog. Begyűri az egészet egy zsákba)*

GREGOR Anya, kapcsold be a rádiót.

ANYA *(kivesz a nadrágzsebből egy kotont)* Ez meg?

GREGOR Tedd vissza.

ANYA Mit keres a zsebedben?

Gregor dúdol.

ANYA Ezt most szépen kidobjuk. Nincs szükségünk rá.

(kivesz az asztal alól egy piros szemetes kosarat)

Idenézz! Guriga! Piros guriga! *(görgeti)*

(kihúzza az íróasztalfiókot, kotorászik benne)

GREGOR Anya, ne csináld. Menj már ki! Kérlek, menj ki!!!

ANYA Kaffog az én életem. *(matat a fiókban, kised egy levelet)* Hát ez milyen levél?
Kinek írtad?

GREGOR Anya, ne olvasd el!

ANYA *(olvas)* „A csontokat nem rághattuk le, Te igen. A salátalevet nem szürcsölhettük.
Te igen. Parancs volt, hogy a kenyeret egyenesen szeljük, de te... te girbe-gurbán,
mártástól csöpögő késsel! Az asztalnál a körmödet pucoltad, ceruzákat hegyeztél,
fogpiszkálóval tisztogattad a füledet!” - Mi ez a förmedvény, hogy írsz te apádról?

INGRID *(kint)* Halló! Van itt valaki?

GREGOR Ne engedd be! Ne jöjjön be!

ANYA *(lapoz, olvas)* „Igen, drága apám, valóban eltávolodtam tőled, még ha ez kissé
arra a féregre emlékeztet is, amelyik a hátulról rátaposó láb alól kivergődik, és oldalt
vonszolja magát...” *(lecsapja)* Szóval így állunk! Direkt csináltad!

INGRID *(bejön)* Jónapot asszonyom.

ANYA Jónapot.

INGRID Nyitva volt az ajtó.

ANYA Valaki nyitva hagyta.

Gregor hörög, szuszog.

INGRID Nem zavarok?

ANYA Kihez van szerencsém?

INGRID Én vagyok az. A kalaposlány. Bruskából.

ANYA Nem rendeltünk kalapot.

INGRID Gregor nem beszélt rólam?

GREGOR De, beszéltem.

INGRID Nem? Gondoltam.

ANYA Tessék helyet foglalni.

INGRID Köszönöm. *(állva marad)* Gregor?

ANYA Gregor? Nos, Gregorral az történt, hogy... hogy is fogalmazzam...

INGRID Féreggé változott?

ANYA Honnan... honnan veszi?

Ingrid leül az ágyra.

INGRID Hol van Grete?

ANYA Ismeri Gretét?

INGRID Nem, de Gregor sokat mesélt róla.

ANYA Rólam is?

INGRID *(köhög)* Átfáztam. Csinál nekem egy teát?

Anya kimegy.

GREGOR Ingrid! Menj el, nem akarlak látni.

INGRID *(kiszól)* Tessék?

ANYA *(kintről)* Tessék?

INGRID Mondani tetszett valamit?

ANYA Zöldet vagy feketét?

INGRID Mindegy, csak mézet bele.

ANYA Nincs méz.

Ingrid köhög.

GREGOR Látod, csak megbetegszel...

INGRID *(hangosan)* Hol van?

GREGOR Ki?

ANYA *(kintről)* Ki?

INGRID A féreg. Hol van? Hol látható?

ANYA Ott van.

INGRID Hol?

ANYA Az orra előtt.

INGRID Nem látom. Nagyon kicsi?

ANYA Inkább nagy.

Ingrid benéz az ágy alá, a szekrénybe (pont mint korábban az Orvos).

Egyszerre észreveszi a nézőket, megrezzen, hunyorog, fölnevet, tapsol egyet.

Farkasszemet néz a közönséggel.

Elmosolyodik.

Nevetőgörcs, levegőért kapkod, abbahagyja, újabb roham...

ANYA (be, a teával) Vigyázat, forró. Ne fogja meg, letörött a füle.

INGRID Hát igen, minden fül letörik, haha!

ANYA Ugye? Esik kint?

INGRID Szemerkél.

ANYA A férjem nem vitt esernyőt. Ott van Gregor. *(a nézőtér felé int)*

INGRID Látom.

ANYA És? Mit szól hozzá?

INGRID Ez nagyon mély. Nehéz ezt szavakkal... Egyébként én imádom a ronda férfiakat.

ANYA Ugye?

INGRID Minél rondább, annál izgatóbb.

ANYA Ugye? Csakhogy Gregor nem férfi.

Teáznak, méregetik.

INGRID Nézze, mennyi nőies van benne, még most is. Nézze! *(mutatja a nőket a nézők között)*

GREGOR Kimennétek végre? Ez az én szobám!

INGRID Menjünk ki?

ANYA Zavar?

INGRID Mi zavarjuk.

ANYA Ugyan! Ő nem gondolkodik. Nincsenek érzései.

INGRID Érdekes...

ANYA Mi?

INGRID Nekem sincsenek.

ANYA Pedig olyan fiatal vagy.

INGRID Gregorral egyidős.

ANYA Tegeződjünk?

INGRID Jó, nekem mindegy.

Csöngetnek.

Anya kimegy.

Ingrid a közönséghez:

INGRID Na, szia, te csodabogár!

ANYA *(az ajtóból)* Tessék?

INGRID Nem neked szóltam.

Anya ki.

GREGOR Szia.

INGRID Most elégedett vagy?

GREGOR Hogyhogy már itt vagy, hogyan? Tudtad, hogy nem fogok menni?

INGRID Bruskába? Persze, hogy tudtam.

GREGOR Pedig én *akartam*. Mindennél jobban! Egész éjjel nem aludtam.

INGRID Hogyne, tudom. A tenyeremből olvaslak. Na, gyere már... told már ide a csáprágódat...

GREGOR Szép vagy.

INGRID Te vagy szép.

GREGOR És képzeld, őszülök.

INGRID Nincs is hajad.

GREGOR De a potrohom végén ez a szőrpamacs...

INGRID Na, gyere. Gyere már ide! Gyere! Csípj meg! Ölj meg!

GREGOR Te... féregirtó.

Anya kinyitja a bejárati ajtót.

ANYA Te vagy az?

GRETE Mi újság?

ANYA Semmi.

GRETE Gregor?

ANYA Megvan.

GRETE Apu?

ANYA Nincs itthon.

GRETE Hol van?

ANYA Mik ezek a zsákok?

GRETE Szereztem rohadt káposztákat. És voltam a hentesnél. Lesz csirke!

ANYA Milyen csirke?

GRETE Hát бүdös. *(viszi be a zsákot)* Biztos éhes már, szegény.

ANYA Várj! Ne vidd be!

GRETE Miért ne vigyem be?

ANYA Vannak nála.

GRETE Ki van nála?

ANYA Egy nő.

GRETE Milyen nő?

ANYA Te ismersz egy kalaposnőt Bruskából?

GRETE Nem. Anyu, kié ez a bőrönd? A nő bőröndje?

ANYA Ki ne nyisd.

GRETE És ez, ez mi ez itt?

ANYA Mi?

GRETE Koton az asztalon, hogy került ide?

ANYA Gregoré.

GRETE Beviszem neki.

ANYA Ne merészd.

Ingrid kijön fürdőköpenyben.

INGRID Elnézést, bocsánat, merre van a zuhanyzó?

GRETE Ne haragudj, te hogy kerülsz ide?

INGRID Te vagy Grete? Szia Grete!

GRETE Ezt itt felejtettétek. *(odaadja a kotont)*

INGRID *(felragyog)* Ó, köszi!

GRETE Ott a fürdőszoba...

INGRID Köszi.

GRETE Szia.

Ingrid kimegy.

GRETE *(kopog Gregor ajtaján)* Bejöhetek?

Beszáguld a szobába.

GRETE Greg, ide figyelj, igazán szólhattál volna...

Gregor félmeztelenül fekszik az ágyban.

GRETE Fúj, fúj, a tiszta ágyneműre! Fúj! Takarodsz?!

Fölkap egy széket, Gregor bemenekül az ágy alá.

GRETE Kibírhatatlan bűz! *(az ablakhoz rohan)*

Bejön az Anya.

GRETE Rohadt kis féreg. Fölmászik a tiszta ágyneműre. Anyu, vigyük ki a cuccokat, meg ne vetemedjen! Döntöm a szekrényt, fogod?

ANYA Hol van Gregor?

GRETE Az ágy alatt. Vigyázz, le ne ejtsed, ne nézz oda...

Kiviszik a szekrényt. A székeket. Az éjjeliszekrényt.

ANYA Az asztalt is.

Viszik.

GRETE Mitől ilyen nehéz ez a kurva asztal?

ANYA Tele van levelekkel.

GRETE Milyen levelekkel?

ANYA El nem küldött förtelmekkel.

GRETE Tedd le, hozom a baltát. Hozzál szöget, kalapácsot.

ANYA Minek?

Szétverik az asztalt, és bedeszikázzák vele az ablakot. Felcsavarják a szőnyeget, kiviszik.

Vízzel öntik le a falakat meg a plafont. Kiszórják a földre a rohadt káposztákat.

Odamennek az ágyhoz.

ANYA Így jó lesz, kicsikém?

GRETE Most már jobban érzed magad?

Felkapják Gregorról az ágyat, és kiviszik. Becsapják az ajtót. Kulcszörgés.

A szoba üres féreglyuk.

A félmeztelen Gregor pörög-forog, az ajtóhoz lohol. Rázza a kilincset a fogával. Be van zárva. Kint csörömpölés.

Gregor nyugtalanul mászkál a falakon, dörzsölgeti a lábait, nyalja a falat, fölmászik-lemászik, fölmászik-lemászik, fölszalad a plafonra, dörzsöli az orrát, kaffog.

Észreveszi lent a káposztákat, szimatol, lecsorog a nyála.

Leveti magát a plafonról. Négykézláb, mohó gyönyörűséggel falja a rohadt káposztát, csámcsog, éktelenül reszel. Az ajtó mögött suttogás.

Gregor odanéz. Koppanás.

Csönd.

Fingik szomorúan.

Fölmászik a plafonra.

Lóg, lóg, hosszú csönd.

Pottyant.

Nézi a kupac szart, ahogy inycsiklandóan gőzölög.

Lemászik, odasétál, majszol.

4.

Bejön az Apa.

APA Zavarlak, kisfiam? Volna egy kérdésem hozzád... Most ebédelsz? Jóétvágyat, nem zavarlak, mondd meg nyugodtan, ha - ne egyél olyan mohón, cigányútra megy a falat. Izlik? Hallottam, hogy szereted. Nem, köszönöm, én nem kérek, én már bekaptam valamit, jó itt nálad. Szép itten tenálad. Mikor lesz nekem saját dolgozószobám? Ez nem neheztelés, csak egy helyzet. Így élek én közöttetek. Nos, mikor lesz nekem? Úgy van, semmikor. Senki nem fogja rá megkeresni - ne szólj semmit, zabáld a szart. De ne nyitott szájjal, és rágd meg rendesen, és ne csámcsogj, **KÉRTELEK**, hogy ne csámcsogj, édes fiam, mi lesz a munkáddal? A cégvezető úr azt mondta, tudod, mit mondott? Azt mondta, nagyon meg vannak, mármint veled, elégedve, azt mondta, előléptetnek. Itt van kint, elhozta a kinevezésedet, csakhogy, fiam, azt alá is kell írni...

Bemegy a nézők közé. Gregor most veszi észre a közönséget, iszonyattal bámul, rázza a fejét.

APA Nos? Melyik lábaddal fogod aláírni, édes bogaram? A mellsővel vagy másodikkal? Harmadikkal? Negyedikkal? Ötödikkal? Hatodikkal? Hetedikkal? Nyolcadikkal? *(eltűnik a nézők között, csak a hangja üvölt)* Kilencedikkal? Tizedikkal? Tizenegyedikkal? Tizenkettedikkal? Tizenharmadikkal? Tizennegye... mondj végre ellent! Egyszer! Egyszer ebbe a bűdös! Mondd ki bátran: - Apám, én... én... én... Apám, én nem vagyok... - Nem? Nem vagy? Mi nem? Te! Te! Széttéplek, mint a halat! Halljuk, hogy mi nem, akkor mi a féreg fasza?!

Gregor rámutat a közönségre, sziszeg.

APA HANGJA És itt van az a kedves állatorvos is. Szeretne beszélni veled, riportot készíteni. Képzeld, cikket ír rólad! És jön egy fotóművész, betesznek egy női magazinba. Szeretnéd, fiam? Szeretnéd, hogy lefényképezzen? Hova rohansz? Mitől félsz? Az nem fáj, hahahaaa, nem fáhhhááááááj!

Gregor fölfut a plafonra, búvóhelyet keres, de nem talál. Hátrarohan a féreglyuk

legvégébe, és befűrja a fejét.

És akkor valaki kaparni kezd ott. Két hosszú, pipaszár láb ereszkedik be, kapálódzik, tekergőzik, végül bemászik egy ember, gázálarcban.

BUZOGÁNYFEJŰ Kérem szépen, ez a hányas fereglyuk?

GREGOR Nincs kint a szám?

BUZOGÁNYFEJŰ Kint az van, hogy tizenhármás.

GREGOR Hányasat keresi?

BUZOGÁNYFEJŰ Várjon, fel van írva.

GREGOR Tessék megnézni.

BUZOGÁNYFEJŰ Kint hagytam a papírt. *(kimászik)*

GREGOR *(kiabál utána)* Mi van a cédulán?

BUZOGÁNYFEJŰ Otthon hagytam a szemüvegemet. Meg tetszik nézni? *(benyújtja a papírt)*

GREGOR *(nézi)* Csak foltokat látok, de a szaglásom kiélesedett. *(szagolja a papírt)*

BUZOGÁNYFEJŰ Nem tizenhármás?

GREGOR Kit tetszik keresni?

BUZOGÁNYFEJŰ Elmondhatom. *(bemászik)* Valamilyen-valamilyen férget keresek.

GREGOR Milyen... fonalférget?

BUZOGÁNYFEJŰ Nem, nem fonál.

GREGOR Lapos?

BUZOGÁNYFEJŰ Nem.

GREGOR Gyűrűs?

BUZOGÁNYFEJŰ Nem, nem!

GREGOR Örvény?

BUZOGÁNYFEJŰ Mondom, hogy nem!

GREGOR Buzogányfejű?

BUZOGÁNYFEJŰ Tessék?

GREGOR A buzogányfejű férget keresi?

BUZOGÁNYFEJŰ Gúnyolódni tetszik?

GREGOR Bocsánat. *(fölmászik a plafonra)*

BUZOGÁNYFEJŰ Nos. Üdvözlöm.

Csend.

Hogy van?

GREGOR Hogy én?

BUZOGÁNYFEJŰ Ó, remek, nagyon örülök.

GREGOR Ki maga?

BUZOGÁNYFEJŰ Ismerem az ön édesapját.

GREGOR Igazán? Én nem ismerem.

BUZOGÁNYFEJŰ Remek fickó! Egy vasgyúró! Majd egyszer bemutatom magának.

GREGOR Hozzá tetszett jönni?

BUZOGÁNYFEJŰ Nem, nem, én a fiához lettem diszponálva.

GREGOR A fia nincs itthon.

BUZOGÁNYFEJŰ Nem baj, megvárom.

GREGOR Kér valamit?

BUZOGÁNYFEJŰ Köszönöm. Mi van?

GREGOR Szaros káposzta.

BUZOGÁNYFEJŰ Ó, köszönöm!

GREGOR Tessék parancsolni.

BUZOGÁNYFEJŰ *(eszik)* És mikor jön haza?

GREGOR Nem tudom. Lehet, hogy soha.

BUZOGÁNYFEJŰ Ilyet soha nem mondunk, hogy soha.

GREGOR Bocsánat.

Hosszú csend, csámcsogás.

APA HANGJA *(üvölt az egész nézőtérről)* Nem hallod? Süket vagy, fiam, a füleden
ülsz? Azt kérdezte, hogy *mikor!*

GREGOR Mi mikor?

APA HANGJA Te, te tökkelütött! Hogy mikor jössz haza!

GREGOR Nem tudod?

APA HANGJA Én tudjam? Hát felnőtt féreg vagy!

BUZOGÁNYFEJŰ Üdvözlöm, Hermann!

APA HANGJA Látja, Roland, mondtam magának, hogy nem lesz könnyű...

BUZOGÁNYFEJŰ Nincs olyan, hogy könnyű.

APA HANGJA Akkor én nem is zavarok. Mintha itt se lennék.

BUZOGÁNYFEJŰ Na!

GREGOR Maga pszichoanalitikus?

BUZOGÁNYFEJŰ Hogy én?

Leveszi a gázálarcot: az Apa az.

APA Mit bámulsz? Vedd ki onnan a kezéd, vedd már ki! Ha ilyet csinálsz, behívom a doktort, hogy vágja le. Mivel fogsz akkor pisálni?

GREGOR (*hadar*) A kutyának van pisilője, a lónak van pisilője, az asztalnak és a széknek nincs.

APA Gregor, te nem vagy asztal.

GREGOR Nem, én szék vagyok.

APA És ki székelt az én aranybogaramat?

GREGOR Maminak is van pisilője?

APA Persze hogy van. Nem tudtad?

GREGOR Neked is van pisilőd?

APA Természetesen. (*a nézőkre mutat*) Mindenkinek van pisilője.

GREGOR De én nem látom. Mutassák meg.

APA Rendben, csak ne visíts. Kérem, mutassák meg neki!

Csend.

GREGOR Mért nem mutatják?

APA Na!

GREGOR Látod, hogy nincs nekik. Mért mondtad, hogy van?

APA Lehet, hogy nem tudják, de van.

Gregor táncol, himbálja magát.

APA Mit csinálsz?

GREGOR Pisekben van egy fehér ló, aki harap. Ha odatesszük az ujjunkat: leharapja, hamm! Amikor Lizzinek el kellett utazni, megállt a kocsi a fehér lóval, és apja mondta Lizzinek: - Lizzi! Soha ne rakd oda az ujjad a fehér lóhoz! Soha! Soha! Soha! Soha! Soha!

APA Te, nekem úgy tűnik, az a fehér ló, az nem ló, hanem egy pisilő. Ugye? Ahhoz nem szabad...

GREGOR Soha!

APA Úgy van.

GREGOR De a pisilő nem harap.

APA Vagy talán mégis?

GREGOR Mint a fehér ló?

APA Mint az az istenverte fehér ló!

GREGOR De én már nem teszem oda az ujjamat a...

APA De szeretnéd?

GREGOR Szeretni az nem annyi, mint tenni, és tenni nem annyi, mint szeretni.

APA De hogy ne is szeressed, levágjuk, jó? Jó lesz így?

GREGOR Éjjel egy nagy zsiráf volt a szobámban meg egy összepödört. És a nagy zsiráf üvöltött, mert elvettem tőle az összepödörtjét.

APA Egy zsiráfot nem lehet összepödörni, mint egy papírt! Ez hülyeség.

GREGOR Igen, tudom. Sajnos ilyen nincs. Ez hülyeség. És az összepödört a földre feküdt, és én fölvettem és kézbe vettem.

APA Egy olyan hatalmas zsiráfot?

GREGOR (*üvölt*) Mondom, az ÖSSZEPÖ-DÖR-TET!

APA Ja? Ja! És hol volt közbe a nagy?

GREGOR Jóval messzebb! Jóval messzebb!

APA És mit csináltál az összepödörrel?

GREGOR Így, kicsit meghúztam, amíg a nagy abbahagyja az üvöltést, és amikor a nagy abbahagyta az üvöltést, akkor ráültem.

APA Most mire gondolsz?

GREGOR Málnaszörpre.

APA És még mire?

GREGOR Gépfegyverre.

APA A mami a nagy zsiráf, és Grete az összepödört?

GREGOR És az állatkertben áll egy testőr, ő zárja be a gyerekeket.

APA Téged is?

GREGOR Apu, te szép vagy! Olyan hófehér!

APA Mint egy fehér ló?

GREGOR Csak a bajusz fekete.

APA Szeretnél te is ilyen nagy bajuszt?

GREGOR Pfüj.

APA Mit csináltál?

GREGOR Köptem.

APA Köptél?

GREGOR Szart köptem. A szar feketébb, mint a bajusz.

APA Gregor! Voltaképpen kit szeretnél kiköpni? A mamit, Gretét vagy engem?

GREGOR Engem, igen.

APA Engem?

GREGOR Igen, engem!

APA Gregor!

GREGOR Gregor!

APA Légy férfi, nem féreg, fiam! *(hátbavágja)* Köpd ki, okádd ki a férget!

Gregor köhög, elesik.

APA Én már hét éves koromban kordéval jártam a falvakat! Mindnyájan egy szobában

aludtunk! Boldogok voltunk, ha krumplink volt! Hiányos téli ruhám miatt éveken nyílt sebek voltak a lábszáramon! Hazulról semmit se kaptam, még katonakoromban se, inkább én küldtem haza pénzt. De mégis, mégis, apám az mindig az apám volt. Ki tudja ezt ma! Mit tudnak a mai gyerekek!

GREGOR Dögöljön meg a beteg kutya.

APA Ilyet nem szenvedett el senki! Megérti ezt ma egy gyerek?

GREGOR Csontokat ne rágd le! Nagy disznó vagy! Ne szürcsöld a salátalevet!

APA Mindig mindenben kontra. Lehetetlenség beszélni veled, rögtön az ember képének ront.

GREGOR Egy szót se halljak! Széttéplek, mint a halat!

APA Tégy, amit akarsz, nem vagy hozzám kötve, nagykorú vagy.

GREGOR Hahaha! Mást persze nem várhatunk el a fiamuramtól!

APA Te! Te! Ne szemtelenkedj! *(kergeti)*

Gregor bemenekül a nézőtérre.

APA Először is: te elhárítasz magadtól minden hibát, minden bűnt, minden felelősséget! De ha erre én egyedül neked rovom fel, te egyszerre oly okos és oly gyöngéd leszel: engem is fölmentesz, persze csak látszólag, és máris bebizonyítottál egy - nem egy! Kettő! Három dolgot! Először is azt, hogy te ártatlan vagy. Másodszor: hogy én bűnös vagyok! Harmadszor: hogy te merő nagylelkűségből kész vagy nemcsak megbocsátani, hanem be is bizonyítani, hogy én is ártatlan vagyok. Ezzel meg is elégedhetnél, de nem, nem, neked ez se elég! Elismerem, harcolunk egymással. De kétféle harc van, fiam: a lovagias harc, és a másik, a féreg harca, aki nemcsak csíp, de vért szív! Na! Ez vagy te! Mit bánod te, hogy életképtelen vagy, hiszen enyém a felelősség! Te meg elnyújtózol, és hagyod, hogy én hurcoljalak végig az életem. Mondjak egy példát? Mondok egy példát. Például amikor utoljára nősülni akartál, akkor igazából nem is akartál megnősülni, hanem azt akartad, hogy én megtiltsam neked. De nekem eszem ágában se volt. Segített rajtad? A legkevésbé sem! Egyébként a házasságodat az én tiltásom nem akadályozta volna meg. Ellenkezőleg! Inkább arra

kellett volna ösztönözzön, hogy csakazértis feleségül vedd azt a kurvát! De nem, te biztos, ami biztos, bebizonyítottad, hogy a szakításban is én voltam a felelős, én, hehe. De ezzel is, ahogy mindennel, csak azt bizonyítottad be, hogy minden szemrehányásom jogos volt, és hogy még tartozom egy különösen jogos szemrehányással, hogy szolgálkú vagy. Élődsi! Szarevó! Ha nem tévedek, evvel a híres féreggé változással is csak rajtam élősködöl: nem dolgozol, bűdös neked a munka, itt jössz-mész, kakálsz, kalkulálsz, henyélsz, és én! Én! Én! Én! Én, aki már hét éves koromban kordéval jártam a falvakat! Én, aki mindnyájan egy szobában aludtunk, és boldogok voltunk, ha krumplink volt, és nyílt sebek rohadtak itt, itt meg itt, meg hazulról! Inkább én küldtem haza! De mégis, az apám... az apám... az én apám, az mindig az apám.... *(elhallgat, sírva fakad, beleül egy néző ölébe)* Édes kicsi fiam! Köszönöm, hogy meghallgattál. Én mindent megpróbáltam, nem? Teljes jóindulattal. Ki ez a nő kint, aki flangál anyád pongyolájában? Aranyos! Ez a kis dögös, csöcsös szopóskurva, ezt is elveszed?

Csend.

Kérdeztem valamit!

Csend.

Értelek. Nekem így is jó. Ha te ezt akarod...

Az ajtóhoz rohan, feltépi, visszaüvölt.

Jó szórakozást!

Kimegy, becsapja, kulcsra zárja, belerúg kívülről.

5.

A nézők - köztük Gregor - ülnek, és csönd van, és nem történik semmi.

És amikor elunják – akkor se történik semmi.

Az egyik néző tapsolni kezd. Páran talán bekapcsolódnak.

Semmi.

A Néző (az elejéről) kikéredzkedik a sorból, a kijáráthoz megy, de nem nyílik. Átmegy egy másik kijáráthoz, az se nyílik. Rázza a kilincset, ordít, szitkozódik, üti-rúgja az ajtót, hozzáveri magát, belerohan fejjel, a homlokáról csurog a vér. Visszamegy a sorához, elnézést kér, bekéredzkedik, visszaül.

Résnyire nyílik az ajtó, benyúl egy kéz, leoltja a villanyt.

Vaksötét.

A nézőtéren Roland kuncogni kezd.

Lepisszegik.

Roland dűnnyög a vaksötétben: Ach, du lieber Augustin, Augustin, Augustin...

NÉZŐ Fogja be a pofáját!

ROLAND Kinek szól?

NÉZŐ Magának.

ROLAND Nem látom. Ki az a *maga*?

NÉZŐ Hát maga.

ROLAND Én vagyok maga? (*kacag*)

NÉZŐ Jó vicc. Maga nem fél?

ROLAND Ugyan! Nekem csak egy kis kaland, egy élmény, egy izgalmas fordulat.

Nekem nem eshet bajom, én csak egy kis néző vagyok.

NÉZŐ És én? Én mi vagyok?

ROLAND Maga ízelt láb!

NÉZŐ Igazán?

ROLAND (*vihog*) Itt ülök két csáprágó meg harminc torszelvény között, hehehe!

Elöttem is torszelvény, mögöttem is torszelvény...

NÉZŐ Maga is egy torszelvény!

ROLAND Nem, kérem.

NÉZŐ Nem?

ROLAND Engem csak ide petéztek.

NÉZŐ Ki? A Jóisten?

ROLAND Hohó, maradjunk az anyukámnál.

NÉZŐ A maga anyukája!

ROLAND Hogy beszél az anyámról?

NÉZŐ Van magának egyáltalán?

ROLAND Van. Van! És nem is akárki... Az én anyám... az én édesanyám
buzogányfejű...

NÉZŐ Irtózatos! Maga egy buzogányfejű féreglárva?

ROLAND Nem, kérem, még nem keltem ki, még csak pete vagyok.

NÉZŐ Hogy hívják?

ROLAND Roland Schimmelpfennig.

NÉZŐ *(előveszi a telefonját)* Hol van az a veszélyes élősködő? *(megvilágítja a nézőket)*

Kérem, segítsenek, vegyék elő maguk is, fényt kérek!

A nézők is előveszik a telefonjukat, világítanak.

NÉZŐ Hol van? Ki mellett ül? Azt kérdeztem: ki mellett ül! Ott ül? Ott, arra? Ő az? Hol
van? Maga az? Maga az? Te vagy az, hé?!

Roland föláll a székére, énekel.

NÉZŐ Fogják meg! Valaki nyomja szét! Tapossák el!

Roland beakaszt egy karabinert egy kötéltre, fölkapaszkodik.

NÉZŐ Ne hagyják! Kapják el! Hé, vigyázat, elröpül!

Roland átsuhan a nézők feje fölött, becsúszik a színpadra.

NÉZŐ Mit csinál? Mit ülnek ölbe tett lábakkal, mi történt?

ROLAND Átváltoztam, hehe. Végre kikeltem. Mondhatom, az utolsó pillanatban.
(fölvesszi a gázálcot) Na, csáá!

Ráröhög vagy hörög a nézőkre, aztán kimászik hátul a féreglyukon.

Kint a konyhában kupaktanács.

Apa, Anya, Grete, Ingrid, Cégvezető, Orvos, az asztal körül.

APA Mindent megpróbáltam, gyerekek. Lelkiztem, fenyegettem, hízelegtem, a bizalmába férköztem, még sokterápiát is alkalmaztam...

GRETE Semmi. Lepergett róla.

APA Le.

ANYA De a káposztát megette?

APA Meg, meg, az utolsó hurkáig.

ANYA Édes istenkém!

APA Nos? Mit csináljunk vele?

INGRID Mi lenne... szóval ha hozzámennék?

APA Bemegy hozzá?

INGRID Úgy értem, ha összeházasodnánk. Talán ha jönnek a gyerekek, nő a felelősség, benő a feje lágya...

APA És hogy fogja fölnevelni őket?

INGRID Van állása, nem?

GRETE Most nevezték ki, nem?

ANYA. Előléptették! Elő, vagy nem?

CÉGVEZETŐ Elő.

ANYA Hallod?

APA Grete! Mit röhögsz?

GRETE Csak elképzelttem – hihih! –, ahogy ábrándos képpel tili-toli babakocsi, fönn, a plafonon!

APA Ez olyan mulatságos?

INGRID Én akkor is hozzámegyek.

ORVOS Jöjjön inkább énhozzám!

INGRID És mi lesz Gregorral?

ORVOS Nos... beadjuk a Rovarházba.

ANYA Az én fiamat - Rovarházba?!

ORVOS Maguk féregfőbök. Rohadt antianimalisták!

APA Akkor tessék, vigye haza, tessék!

ORVOS Kérem, nálam ez elvi kérdés.

CÉGVEZETŐ Én is a férgek pártján vagyok.

GRETE Hát persze! Én is szeretem a férgeket. Csak ne a mi házunkban, ugyebár.

APA Úgy van! Gondoskodjon róluk az állam!

ANYA Én, mondjuk, a férgek ellen szavaznék, de azért vannak kivételek.

CÉGVEZETŐ Én ismertem egy nagyon rendes férget.

ANYA Gregor is rendes.

GRETE Nem rendes! Önző, figyelmetlen! Nézd meg, milyen lábnyomokat csinál a plafonon! Hihihí!

ORVOS Adjanak rá papucsot.

INGRID Én a lábnyomát is megcsókolom.

ANYA Ó, a szerelem elmúlik! És mi marad utána? Egy féreg, ugye, apus?

INGRID De akkor is az én férgem.

CÉGVEZETŐ Meg a cégé.

INGRID Tessék?

CÉGVEZETŐ A cég saját férge.

APA Meg az enyém.

ANYA Legfőképp az enyém.

GRETE Akkor mit csináljunk?

CÉGVEZETŐ Hívjunk egy szakembert?

GRETE Úgy van, hívjunk ki egy szakembert!

INGRID Csöngettek.

ORVOS Milyen szakembert?

ANYA Csöngettek?

GRETE Kit várunk?

APA Khm, kedveseim...

ANYA Hermann, te hívtál egy szakembert?

APA Hívtam, anyukám.

ANYA Akkor engedd be.

Roland be, egy kézikocsival.

ROLAND Jónapot kívánok.

ANYA Kér teát?

GRETE Mi van a lábán?

ROLAND Cipővédő. Évek alatt megtanultuk, hogy az olyan apróság mint a cipővédő, milyen sokat számít az ügyfeleknek! Mondják, kérem, miért választották tavaly is annyian a mi cégünket, családok, üzletek, óriásvállalatok?

ANYA Miért?

ROLAND Nem tudják? Ad egy: nálunk a legfőbb érték a diszkréció. Ad kettő: a mi munkánkban a garanciavállalás felelőtlenség, hiszen ki tudja garantálni, hogy a szomszédból vagy közterületről nem mászik egy újabb példány a lakásba? Más cégek ezért nem is vállalnak garanciát, de mi *tudjuk*, hogy a munkánkért felelősséggel tartozunk, még ha ez szakmailag szakszerűtlen is. Ad három: minálunk az olyan apróságok nem apróságok mint a cipővédő, a céges igazolvány, a diszkrét megjelenés. Tessék, tekintsek meg emlékkönyvünket! *(olvas)* "Az irtással minden rendben volt. Rugalmasak voltak, diszkrétek, köszönöm! Lars von Trier, filmrendező." *(körbeadja)*

ANYA Miféle *irtásról* beszél?

GRETE Nem ő, anyu, hanem Lars von Trier!

INGRID Látták az új filmjét?

ANYA Milyen irtásról? *(sikít)*

ROLAND Kártevő-mentesítésről.

GRETE Halkabban! Meghallja Gregor!

APA Grete, vidd be anyád a szobádba.

INGRID Ide jön Lars von Trier?

ANYA Ne rángass! Nem megyek be!

APA Ki beszél itt irtásról? A kolléga a... az újságtól jött. Csak le akarja fényképezni Gregort.

INGRID Maga casting-menedzser?

APA Címlapra kerül!

ANYA Maga egy címlapfotós?

CÉGVEZETŐ Melyik újságtól?

ROLAND National Geographic.

ANYA Ki lesz a címlapon?

INGRID Lars von Trier?

APA Meg te, anyukám! Meg Gregor! Meg ez az édes kicsi lány. Hogy hívják magát?

GRETE Ingrid.

APA *(Orvosnak, Cégvezetőnek)* Maguk is jöjjenek be! Családi képet csinálunk! Na!

Indulás! Ebben van a fényképezőgépe? *(Roland kezikocsija)*

Roland az Apa fülébe súg valamit.

APA *(elszörnyedve)* Eeeez?

ANYA Mi az?

APA Ez? Ez egy érdekes kamera.

ANYA Na, akkor én megyek a fodrászhoz.

GRETE Anyu, most ne...

APA Gyerünk, kezdjük!

ROLAND Aló, mars! Iparkodjunk!

INGRID Nem, én ezt nem engedem.

APA Miért?

INGRID Mert nem tetszik!

APA De maga nekem tetszik. Vegye föl a ruháját! Hogy fog kinézni a címlapon, anyu pongyolájában! Grete, ne röhögj!

INGRID Jó, de akkor forduljanak el!

GRETE Én is?

ORVOS Én orvos vagyok.

ANYA Apu, nem kéne megborotválkoznod?

APA Megfordulhatunk?

ORVOS Még nem... Most már igen!

Megfordulnak. Ingridet bámulják.

ANYA Istenem!

GRETE Beszarok!

INGRID Gregornak tetszeni fog?

APA Abszolúte.

INGRID Igazán?

CÉGVEZETŐ És ha én a kép bal oldalán állnék, vagy jobb oldalán, és éppen
átnyújtanám a kitüntetést?

GRETE Milyen kitüntetést?

ANYA Kitüntetést is kap?

CÉGVEZETŐ Polgári rend, ezüst fokozatot.

APA *(Orvosnak)* Maga pedig írjon a képhez egy tárcanovellát, valami sziporkát ezekről a
szép férgesről.

ORVOS Én nem mondtam, hogy szép.

INGRID Nem szép?

ORVOS Csak hasznos.

APA Akkor bemehetünk?

ROLAND Munkára föl!

APA Kérem, mosolyogjanak, nehogy megijedjen szegény!

ORVOS Álljunk meg! Pillanat! Nekem itt valami bűzlik.

ANYA Nos, hát azt hiszem, Gregor...

ORVOS *(Rolandnak)* Mondja, kérem, maga véletlenül nem egy...

ROLAND Egy?

ORVOS Szóval egy...

ROLAND Igen, kérem?

ORVOS Egy buzogányfejű féreglárva?

Anya és Grete sikít.

ROLAND *(kiabál)* Hogy én? Hogy én?

APA Csönd legyen! Nyomás befele!

ANYA Te nem jössz?

APA De, csak átöltözöm.

ROLAND Én is.

APA Kopogjatok! *(berúgja az ajtót, belöki őket, fölkapcsolja a villanyt)*

Anya, Grete, Ingrid, Orvos, Cégvezető - elfogódottan toporognak. Hunyorognak a közönségre.

ANYA Zavarunk, kutyuli?

GRETE Mondd meg nyugodtan.

INGRID De igazán nyugodtan.

GRETE Egyikünk se akar a terhedre.

INGRID Mivel foglalkoztál?

ANYA Gondolkoztál?

GRETE Min gondolkozol?

INGRID Menjünk ki?

GRETE És majd szólsz?

CÉGVEZETŐ Én várok szívesen.

GRETE Meddig?

ANYA Itt alszik nálunk a cégvezető úr.

CÉGVEZETŐ Hát igen.

ANYA Várjon, mindjárt megágyazok magának.

ORVOS Én is itt alszom.

INGRID Én is.

GRETE Én is.

CÉGVEZETŐ Na, jó, akkor...

ORVOS ...már itt se vagyunk.

INGRID Vagy maradjunk?

GRETE Tessék! Elrontották!

CÉGVEZETŐ Ne haragudjon, irodavezető úr! Csak azt szerettük volna...

INGRID Szerettük volna együtt megünnep...

ANYA ...elni a kinevezésedet.

CÉGVEZETŐ Csak alá kéne. Van toll. Itt van toll.

INGRID Isten éltesen, kedves irodavezető úr!

GRETE Vivát!

APA (*berohan szmokingban*) Pezsgőt hoztam, behozzam? Grete, hozd be a pezsgőt.

ANYA Grete, tegyél föl egy lemezt.

GRETE Vagy hozzam be a hegedűmet?

APA, ANYA Ne!!!

CÉGVEZETŐ Itt kéne alá...

INGRID Melyik lábaddal szeretnéd?

APA Aláírta?

ANYA Alá?

ORVOS Alá?

CÉGVEZETŐ Ne várjuk meg a fényképészt?

INGRID Hol a fényképész?

Lágy zene szól.

Apa be a pezsgőkkel, Grete a poharakkal.

APA Közös fénykép! Pezsgővel és apuval!

GRETE Apu beszédet mond!

APA Én?

ANYA Ki más?

APA Tisztelt ünneplő nagyközönség! *(köhög)* Miről? Elmondjam az álmom?

ANYA Melyiket?

APA A makrélásat.

CÉGVEZETŐ Hátborzongató?

APA Nos, azt álmodtam... azt álmodtam, hogy kimentem a piacra. Én, a piacra! Hehehe!

Szóval kimentem a piacra, és vettem egy makrélát.

Csend.

INGRID És azután?

APA Azután kifizettem a makrélát. Azután fogtam a makrélát, és betettem a táskámba.

INGRID És azután?

APA Fölébredtem.

GRETE Apu, te ittál?

APA Miért?

GRETE Mit ittál?

APA Sherryt.

GRETE Te megittad a Sherryt?

APA Nem egyedül.

INGRID Beszéljen a cégvezető úr!

CÉGVEZETŐ Vagy inkább az új irodavezető úr!

ANYA Gregorka, szeretnél beszélni?

GRETE Szeretnél?

CÉGVEZETŐ Egy kis díszbeszédet...

INGRID Csak ami a szívedből a szádon...

Csend. Bámulják a közönséget.

ANYA Istenem, nem ért minket. Nem érti! Egy szót se ért! *(feltartja a kezét)* Kutyuli,

hányat mutatok? *(hisztizik)* Látják? Négyig nem tud elszámolni!

APA Négyig - egy irodavezető?

CÉGVEZETŐ És háromig? Hahó, főnök! Hányat mutatok?

GRETE Az nem három, az kettő.

CÉGVEZETŐ (*számolja*) Egy – kettő – tényleg kettő.

ANYA Mért nem ért meg minket, doktor úr?

ORVOS Ó, én megértem magukat.

APA Nem maga!

ANYA Mi kitesszük a pejslinket...

GRETE ...ő mégse képes!

APA Képtelen!

ANYA Mért nem képes, mondja, doktor úr?

ORVOS Mért! Mért! Hát nem értik, hogy ő más? Ő nem *olyan*!

ANYA Milyen?

ORVOS Ha kicsit közelebb mennének hozzá...

ANYA Menjünk közelebb?

ORVOS Jöjjenek...

Beviszi őket a nézők közé.

ORVOS Ha megismernék... a szokásait, a szempontjait, kicsit az ő szemével néznének kifelé... Például képzeljék el, hogy Isten őt a maga képére teremtette...

CÉGVEZETŐ Ezt, a maga képére?

GRETE Fúj! Elhányom magam.

ORVOS Higgyék el, ha megértenék, akkor ő is megérteni magukat. Például itt van rögtön, hogy neki a hátoldalát nem védi pajzs. És az oldallemezein ilyen kis kinövések vannak, ezekkel a finom érzékelősertékkal. Szóval az oldala neki sokkal érzékenyebb, mint nekünk - maguk ezen gondolkodtak már? Vagy miért van, hogy mindegyik lába tökéletesen egyforma, mind a száz? És az endopodit miért megnyúlt? A vége miért görbül? És mit keresnek itt ezek a fogak, szőrök, és ez a fityegő, zöld pénisz, csúcsán a szőrecsettél? És mindez mégis mért tűnik oly finomnak, törékenynek, olyan átlátszónak?

NÉZŐ Tényleg törékeny.

ORVOS Tessék?

NÉZŐ Letörik, úgy értem, etilalkoholban. *(köhög)* Elnézést.

ORVOS És tudják, hogy hogyan él? Hogyan gondolkodik? Mi a szokása? Például zavarában meglapul, vagy ellenkezőleg: összegömbölyödik?

NÉZŐ Meglapul.

ORVOS És mi a kedvenc élőhelye?

NÉZŐ Khm! Kikötők, kocsmák, kapualjak.

ORVOS Igen, mert ő szereti az embert.

ANYA Szereti az embert?

ORVOS És ez miért viszonzatlan? Pedig csöndes és tetszetős.

ANYA Hallod, apu?

APA Tényleg tetszetős.

ANYA Ugye? Ugye! Ugye!

APA Na! Most már minden szép lesz, jó lesz. Ne bögj, vén kecske.

Állnak sírva, összeölelkezve.

ORVOS Simogassák meg, de óvatosan.

Ingrid is előre jön a közönséghez.

INGRID Ide figyelj, kicsi Gregor, figyelsz rám?

GRETE Na! Mondd már!

INGRID Azt szeretném kérdezni, hogy...

CÉGVEZETŐ Én is!

APA Én is! Míg a halál el nem választ!

INGRID Nos, hogy döntöttél? Hozzám jössz feleségül?

APA Fiam, mit mondasz erre?

ANYA Hozzá méysz, aranyom?

CÉGVEZETŐ Igen vagy nem?

APA Mondj igent vagy nemet!

GRETE Igen vagy nem?

CÉGVEZETŐ És hova megyünk nászútra?

INGRID Hamburgba.

CÉGVEZETŐ Mért nem Velencébe?

INGRID Gregor mániája. Azt hiszi, ott minden megváltozik.

CÉGVEZETŐ Mi változik meg?

GRETE Ott fog átváltozni? Hamburgban?

ANYA És ez nem veszélyes?

APA És ezt tudják ott, Hamburgban?

INGRID Csönd legyen...

Csönd.

Nézik a közönséget.

INGRID Mért nézel így rám? Mi olyan furcsa? Mért nézel ilyen iszonyattal? Iszonyatos vagyok?

GREGOR Igen, Ingrid, iszonyatos vagy.

INGRID És te? Te milyen vagy?

GREGOR Hallottad: tetszetős.

APA *(közönségnek)* Ne nézz!

GREGOR Te ne nézz!

APA Ne nézz!

GREGOR Ne nézz!

APA Mit nézzek?

NÉZŐ Nézzed magadat!

GRETE Apu, te egy nagy féreg vagy.

APA Te vagy féreg, kislányom!

Roland, sárga szakfanderben, behúzza a kezikocsit.

ROLAND Főfény! Főfényt kérek! Főfény!

Vakító fény gyullad a nézőkkel szemben. A díszítők felmásznak, állítják a reflektorokat.

ROLAND Halló! Élfényt kérek a modell mögül! Surlófény, balról! Sok! Húzzák vissza harmincötre! Túl plasztikus! *(odamegy, rendez)* Apu, anyu középre. Nyugodtan üljenek az állatra, nem bánt. Jobb oldalon egyik kisasszony, bal oldalon másik kisasszony!

CÉGVEZETŐ És én?

ROLAND Maga? Maga ide a főhelyre, ide. *(az Orvosnak)* Te meg ide! *(nézőknek)* Felém eső lábbal picit lépjenek kijjebb, felső testtel forduljanak felém. Nagyon jó. Ragyogó! Nem jó. Szar! Nagyon be van bukva, kérek még egy kis derítést. Bal lábra súly, tegye csípőre a kezét. Úgy marad!

Kibontja a kézikocsit: csövek, fogaskerekek, kürtők. Odamegy a nézőkhöz, állítgatja a fejeket.

ROLAND Így... Buktassa a fejét, nézzen szemmel fölfele. Emeld ki az állad. Támaszkodj. Vidd rá a súlyt. Húzd be keresztbe a lábad. Örülj a fénynek. Mosolyogj!

INGRID Most nem tudok mosolyogni.

CÉGVEZETŐ Húzza szét a száját!

ROLAND Kuss! Legyél szigorú, de csak lábbal-testtel. Hé, ide! Ide nézz! Szép mosoly! Ragyogó!

Fölveszi a gázálcot. Megnyom egy gombot, a gép reszket, felizzik, villog.

APA *(odamegy)* Várjon, nekem nem ott van a helyem.

ROLAND Akkor hol a helye?

APA Adja ide!

Le akarja tépni Rolandról a gázálcot, verekednek.

ROLAND Inkább fésülködjön meg! Maga lesz a címszereplő!

ANYA Istenem! Mit csinál? Mit csinál vele?

ROLAND Megfésülöm. *(ráugrik, megfojtja)*

A gép dübörög, zakatol, sistereg, villámokat szór, füst ömlik ki.

GRETE Ez kerül a női magazinba?

ORVOS Címlapra! Ez címlapsztori!

CÉGVEZETŐ (*kurjant*) És én leszek a címszereplő!

MIND Nem! Én! Én! Én! Én leszek a címszereplő!

Mindent beborít a füst.

KALAUZ HANGJA Új felszállók? Új felszállók?